

Vakmerő betörés a Mars-téren

(A Délmagyarország munkatársától.) Szombat éjjel vakmerő betörés történt. A betörők Plohu Vilmos Mars-tér 4. szám alatti lakásában történt, a család csak vasárnap reggel fedezte fel a betörést. A hálószoba mellett ebédlő teljesen ki volt fosztva. A szekrények ajtai tárva nyitva, az értékes ezüsttárgyak és az ékszerek mind eltűntek.

A betörést vasárnap reggel azonnal jelentették a rendőrségnek. A rendőri bizottság megállapította, hogy a betörők az udvaron keresztül közelítették meg a lakást és tudták

azt is, hogy az udvarban hatalmas farkaskutyákat tartottak. A betörők huszarabokat dobtak a kutyáknak, így hallgatták el őket. Az ajtókat álkulcsokkal nyitották ki, olyan csendben dolgoztak, hogy a hálószobában lévőkhöz senki sem ébredt fel.

A betörők nyomokat nem hagytak maguk után és így a rendőrség egyelőre nyom nélkül áll szembe az újabb vakmerő betöréssel. Az eddigi megállapítások szerint a betörők több mint 2000 pengőnyi értékű ékszert és ezüsttárgyat vittek el.

A császár csókja Conrad Nagel és Dolores Costello Belvárosiban

Az egészséges és a beteg csecsemő

Irtta a MANSZ kulturdélutánján felolvasta: dr. Hainiss Elemér egyetemi tanár

II.

A megfelelő felnevelést biztosító testi fejlesztés az újszülött és csecsemőkorban kezdődik s ha itt hiba történik, későbbi időben alig, vagy ritkán tehető jóvá. A természet zseniális berendezését az emberi szervezet aprólékoságaiban kifejeztem ismerjük, de a maradék sok ismeretlen között az egyik nagy ismeretlen az anya-tej, amelyet utánózni, tökéletesen pótolni nem tudunk. Ne méltóztassék e kijelentést rideg valóságában értelmezve a kémiai és orvosi tudományt ezért lebecsülni. Ismerjük a tej keletkezését, ismerjük összeállítását, ismerjük sajátosságait, tudjuk mik a legfontosabbak benne, csak ezeket a legfontosabbakat nem tudjuk tökéletes utánzásban előállítani. A csecsemőgyógyászok állandó kísérletezésének tárgya a humanizált tej kérdése s többen büszkélkedhetünk azzal, hogy sikerült állati tejből oly összeállítást elérni, amely igen jótékony hatású, szép eredményeket hoz és ha esetenként a legjobb mesterséges táplálék a fiatal csecsemőknek, még így sincs olyan jó, mint a legrosszabbnak hitt anyatej. Engedjék meg, hogy ennek bizonyítására tudományos vizsgálatainkra is kitérjek. Az újszülött a megszületés tényével hirtelen szakít előző életmódjával. A megváltozott helyzet oly egyszerre, a hozzászoktatás minden átmenete nélkül oly nagy egyéni munkát kíván az élet feltételül az újszülöttnél, amire analógiát a későbbi emberi életben nem találunk. A megszületéssel szinte egy vágással megszakad az anyával fennálló direkt összeköttetés, az élet a kényelmes, ugyszólván munkanélküli tespedés helyett, munkát, egyszerre sokoldalú munkát követel s a függetlenítés árá gyanánt az életfunkciók önálló elvégzését feltételül szabja. Lélekezés, táplálkozás, szervek meginduló fokozott működése, gyomor és bélmozgás a megszületéssel járó súlyos munkakövetelések, amelyeket az újszülött szervezetnek most már magának kell elvégeznie, különben nincs élet. Már az is a csodával határos, hogy az a fiatal szervezet a munkák mindegyikét megindítani tudja, nem kívánható még az is, hogy ezek mindjárt tökéletesen, zökkenő nélkül működjenek. A szervezet részéről teljes áthangolás szükséges, hogy a megindult összetett munka játéka simán, gördül, harmonikus legyen. Élettani és biológiai vizsgálatok is igazolják, hogy az élet első heteiben a munka harmóniája nincs még meg, a funkciók bizonytalanok, a gyarapodás helyett egy ideig a test fogyása természetes. Ha a külső körülmények természetesek, az újszülött körülményeinek megfelelőek, akkor minden nap a munkatapasztalás tökéletesebb lebonyolítását hozza, a zökkenők ritkábbak, kisebbek lesznek s a szervezet 3-4 hét alatt beállíthatja magát a rendszeres munkára. A szervezetnek kétségtelenül legnehezebb próbája az élet első hónapja, mert itt nem egy, részben tökéletlen működés javításáról van szó, mint egy betegségnél, nem egy megcsökkenett erőállapot visszaállítása szükséges, mint egy reconvalescentiánál, itt az annakelőtte idegen szervezet által teljesen ellátott szervezet gyors és teljes átépítését követeli a természet. Ha ezek után behozonyított tényként

hangoztatom az újszülött-szervezet átépítésénél az anyatej elsőrendű szerepét, úgyhiszem megalapozottan tudják a szoptatás jelentőségét tényleges értékében méltányolni. Az anyatejet bizonyítottan legjobban emésztő, legnagyobb kihasználásban dolgozza fel az újszülött szervezete; ez jelenti a munka megindulásával küzdő emésztőrendszer részére a legkisebb terhet, ez támaszt az emésztő funkciókkal szemben legkisebb igényt, ezt tudjuk neki legálábbán összetételben nyújtani, és szolgáltatja részére a legmegfelelőbb formában és legmegfelelőbb minőségben a test építésére szükséges anyagokat, ez biztosítja leginkább a szervezet nyugodt áthangolását, a különböző irányú munkák harmonikus kapcsolódását s minthogy ugyancsak ez rejteget magában betegségek elleni speciális védőanyagokat, amiket a csecsemő szervezetében felraktározhat, ezzel a lehetőség határain belül a legbiztosabb védekezést nyújtja a fiatal szervezetnek bizonyos ragályok ellen. Az anyatejjel kimutatták a diphtéria elleni védekezés lehetőségét s nekem sikerült a csecsemő scarlattal szemben mutatkozó ellenállásának okát ugyancsak az anyatej sajátosságaival bizonyítanom. Igaz, hogy nem mentesít az anyatej későbbi időkre, csak a zseniális csecsemő és csuszó-mászó korra, de el tudják-e képzelni annak a beláthatatlan következményét testi fejlődésre, jövőre, életre, ha a szeszélyes és veszélyes körök már a kicsiny, a külső életkörülményekhez még nem, vagy alig hozzászokott csecsemőszervezetet megtámadhatnák. A kétkedők és felületesen bírálók még ezek után is megpróbálkoznak scepticismusukat bizonyos ismeret esetekkel támogatni, pedig megdöbbentően tapasztalatok s statisztikai kimutatások bizonyítják a természetesen táplált kirívó testi fejlődési fölényt a korán mesterségesen tápláltakkal szemben. Szerencsés kivételek természetesen épp úgy vannak, mint szerencsétlenek. Esetleges scepticismusát ne támogassa senki se azzal az ismert esettel, amelyik mesterséges táplálása dacára küldömb volt egy vele született alkati gyengesége folytán kirívó ellenbizonyítéknak vélt gyenge fejlődésű szopós csecsemőnél. A nagy tömegek által eredményei még a laikusnál is sejtetik az ilyen esetek abnormis voltát, amit a speciális orvosi vizsgálat kétségtelenül igazolni tud. Ki tudja milyen állapotban volna, vagy életben volna-e az a szoptatás daczára szánya kis csecsemő, ha a normális szervezettől is nagyobb munkát kellett volna igénylő mesterséges táplálékot nevelték volna. Vagy szabad-e látszólag szépen, vagy súlyában kifogástalanul gyarapodott mesterségesen táplált csecsemőnek fejlődésével is megelégedettnek lenni, ha csak a laikusán megítélt küllemét, vagy súlyát nézzük. A betegségek keletkezésének könnyebb lehetősége: a hajlamosság nincs az arcára írva a csecsemőnek, a szülő — ki a gyermek eddigi betegségeit az időjárás szeszélye folytán minden gyermeket sorozatosan erő megfázásoknak tulajdonítja — nem is hajlandó a kicsi fokozott érzékenységet elismerni, pedig a szakavatott orvosi szem látja a hajlamosság jeleit, látja esetleg az

angorok fejlődő tüneteit s el fogja maga előtt képzelhetni azokat a nehézségeket, amelyekkel küzdenie kell a gyermek szervezetének, mint az orvosi hozzáértésnek, ha netalán egy súlyosabb betegség támadná meg azt a külsőleg normális és elfogultan laikus szülői szemmel tökéletes, de a mesterségesen tápláltak nagy percentjében alapjában hibásan épített organizmust.

Ady Endre emléke és Juhász Gyula kitüntetése a Dugonics Társasághoz

(A Délmagyarország munkatársától.) A Dugonics-Társaság vasárnap délután felolvasó ülést tartott dr. Szalay József elnökletével a városháza közgyűlési termében, amely most is zsúfolásig megtelt. Ezek a zsúfolt közgyűlési termek kézzelfogható módon bizonyítják, hogy a Dugonics-Társaság megtalálta és megtartja a város közönségével a szerves kapcsolatot.

Az ülést négy óra után nyitotta meg Szalay József elnök. Rövid megnyitó beszédében megemlékezett arról, hogy tizedik évfordulója lesz Ady Endre halálának. Az a harc, amely az Új versek című kötet megjelenése után megindult az új költő körül, még ma sem szűnt meg, de minél jobban távolodik ettől a dátumtól az idő, Ady ledorongolása annál inkább enyhül, annál jobban elismerik az elhunyt nagy költő tehetségét. Ma már mindenki elismeri, hogy Ady nélkül, Ady új dalai nélkül nem lenne a magyar költészet. Az újítók sorsa rendszerint az, hogy saját kortársaik nem ismerik el, de ha igaz szándékuak voltak, akkor munkájuk jelentőségét az idő fokozatosan növeli. A Dugonics-Társaság többször látta felolvasásain vendégül Ady Endrét, halálának évfordulóján most is kegyelettel emlékezik meg róla.

— Van azonban még egy bejelenteni valóm — folytatta dr. Szalay József.

Szeged szülöttét, Juhász Gyulát szép kitüntetés érte, megkapta a Baumgarten-alapítvány jutalmát.

Valaki azt írta Szegedről, hogy Szeged Porvára. Hát ha így is van, annyi mégis bizonyos, hogy Szeged porából nőtt ki a róza. A Dugonics-Társaság szívből üdvözlöi illusztris tagját, Juhász Gyulát.

A felolvasó ülés közönsége nagy tapssal és éljenzéssel vette tudomásul az elnök bejelentését, dr. Szalay József ezután bekonferálta Kutas Kálmán evangélikus lelkésznek, mint a társaság vendégének előadását, aki Szász Károlyról emlékeztet tartalmas és hatásosan előadott beszédében.

A műsor szerint Vályi Nagy Géza vendég következett volna költeményeivel, azonban Szalay József bejelentette, hogy a költő akadályoztatása miatt nem jelenhetett meg a felolvasó ülésen, verseit így ő olvassa fel. Az átérzéssel, hatásosan előadott költeményeket tetszéssel fogadta a közönség.

Ezután Molnár Jenő tartotta meg »A kacagó Szeged és egyéb vidámságok« címen székfoglalóját, amelyet elejétől végig harsogó kacagással és lelkes éljenzéssel fogadott a közönség.

Frack ingek

nyakkendők, keztyűk
sőt legjobban kivitelben

129

Pollák Testvérek
Csekonics ucca és Széchenyi tér

Azonnali belépésre keresünk: kereskedelmi érettségű végzet, szerény és megbízható 327

fiatalembert vagy leányt,

kiket vállalatunknál mint gyakornokot alkalmaznánk. Kéz-vel írott ajánlatukat a pontos címük és fizetési igényük megjelölésével »Költőházgyár« feligére a kiad »ba« kérjük

Nem drágult a kávé

a Gizella téri Tejtivóban.

Kis kávé 30 fillér Nagy kávé 40 fillér

Habbal 10 fillérrel több. Borralaló nincs

BELVÁROSI MOZI

Január 22., 23. és ked. és szerd.

Nem repül!

ZORO és HURU

A potyautasok. Azonkivül

FRED THOMSONNAL

A kalandkirály.

KORZÓ MOZI

16 éven felülteknek.

Január 22-én kedden

A párduchercegnő

Jacqueline Logannal.

Texasi sárkány

TOM TYLERREL.